

Domarkompendium för
Norsk Buhund

till SSUKs domarkonferens den 29-30 oktober 2022

Sammanställt av:

Boo Lundström, Gunnel Boberg och Jörel Saeland

Innehållsförteckning

Förord	4
Ursprung och historia	5
Ursprungsland/hemland	6
Användningsområde	6
FCI-klassifikation.....	6
Bakgrund/ändamål.....	6
Helhetsintryck	7
Uppförande/karaktär	7
Huvud	8
Hals	10
Kropp	10
Extremiteter	11
Rörelser	13
Päls	14
Storlek/vikt	15
Fel	16
Nota Bene.....	16
Testiklar	16
Rasklubbens kommentarer	17

Förord

Detta domarkompendium är baserat på FCI-nummer 237.

Originalstandarden skrevs 1997-09-18.

SKK:s Standardkommitté 1999-04-14.

Norsk Buhund tillhör Grupp 5 sektion 3.

Målsättningen med domarkompendiet är att poängtera och förtydliga vad som kännetecknar den korrekta rastypen och att läsaren ska se och uppleva rasstandarden och rasidealet genom text och bild. Bilderna till rasstandarden är genomgående på hundar som väl representerar rasstandarden.

Den norska buhunden är en numerärt liten ras. Det finns idag i Sverige mellan 500 och 600 buhundar och det registreras knappt 50 hundar/valpar per år¹. I Norge finns det mellan 1.500 och 2.000 buhundar och det registreras drygt 100 valpar per år. Det är därför önskvärt att buhunden ökar i antal så att det även fortsättningsvis kan bedrivas ett sunt och effektivt avelsarbete.

Trots sin låga numerär är den norska buhunden generellt sett en frisk ras utan rasspecifika sjukdomar. En förklaring kan vara att man i huvudsak avlat efter den funktion buhunden skall ha, vilket också förklarar variationer i exteriören. Det är variation bland annat när det gäller pälsens längd och färg, vita teckningar, svansens längd och rullning etc. Den norska buhunden kan vara utan sporrar bak, med enkelsporrar eller dubbelsporrar. Rasstandarden ger god vägledning och det rasstandarden inte tar upp skall inte heller påverka bedömningen.

Två olika färgvarianter finns, fawn (från helt ljus-till rödgult) samt enfärgad svart. I Sverige är knappt 20% av hundarna svarta och övriga gula (fawn).

När det gäller exteriöra problem så anser rasklubben att det inte föreligger några speciella sådana, rasen har en variation i exteriören helt naturligt. Det är dock angeläget att man följer rasstandarden vad gäller hundarnas storlek.

Domarkompendiet är framtaget av Norsk Buhund Ringen och får brukas fritt av föreningen och SKK i utbildningssyfte.

Bilder/fotografier:

Försättsblad: Johan Strindberg

Sida 7, längst upp till höger: Jin Kaainen

Sida 8, svart hund: Heidi Ernst

¹ Under perioden 2006 till 2019 föddes det 570 valpar i Sverige och 1.484 valpar i Norge

Ursprung och historia

Norsk buhund anses vara en direkt avkomma efter hundarna till de första bosättarna i Norge. Lämningar efter hundar av spetstyp har hittats på de äldsta arkeologiska platserna. Rasens namn kommer från det gamla norska ordet "bu" som refererar till gård, hydda och boskap. Genom detta indikeras att buhundarna ursprungligen användes som gårdshund och vallhund. De användes för att valla boskap, får, getter och även ren och gris. På många platser i landet hade varje gård en buhund. Hundarna bodde ofta i ladugården och vallade dess djur på ängarna under dagtid.

Under tidigt 1900-tal minskade populationen snabbt, delvis beroende på import av utländska raser som konkurrerade ut buhunden. Lyckligtvis tog man situationen på allvar och gjorde stora ansträngningar rädda den unika rasen. Systematisk registrering, kontrollerad avel och deltagande på de utställningar som Norska Kennel Klubben höll resulterade i en ökande popularitet och la grunden till dagens buhund.

På 1920-talet hölls vanligen buhund-utställningar i samband med statliga får- och getutställningar. Dessa utställningar var helt säkert viktiga för det ökande intresset för buhundar – och det var speciellt många aktiva uppfödare i "fårområdet" Rogaland i sydvästra Norge. På senare år har det registrerats 100-150 valpar årligen i Norge hos den Norska Kennel Klubben. På detta sätt är den norska buhunden en numerärt liten ras och det vore önskvärt att dess antal ökar för att säkerställa en sund och effektiv avel.

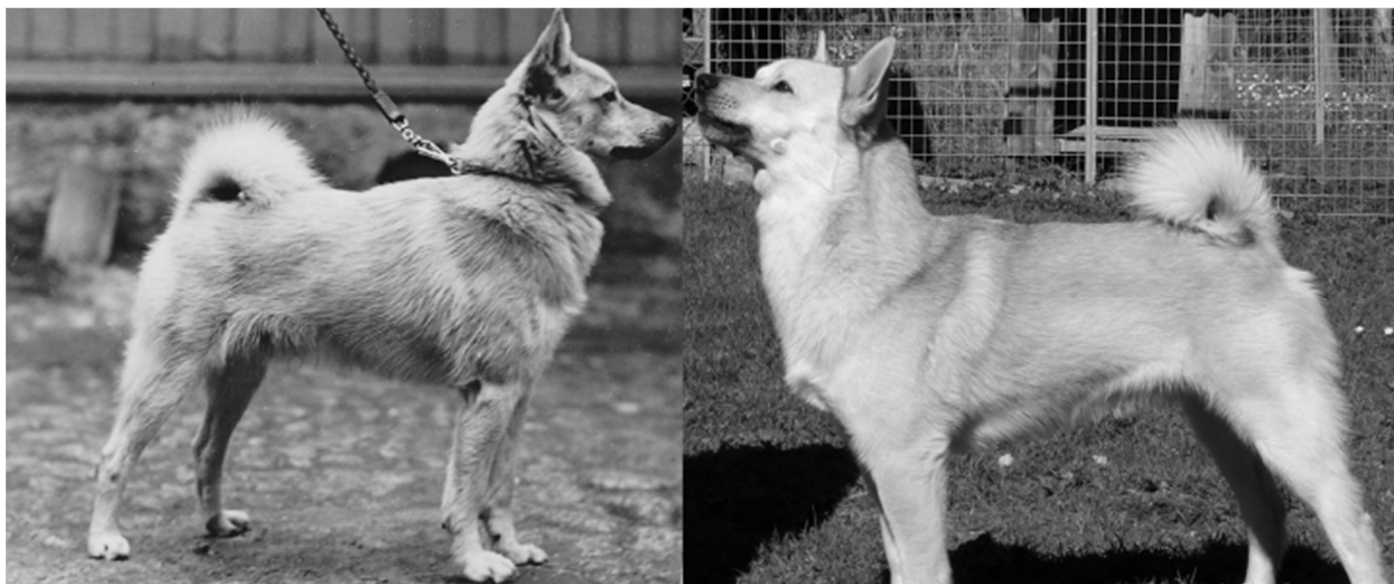
Användningsområde

Den norska buhunden har traditionellt varit en vallande hund och den har ofta föredragits när det gäller att valla får, och då framför allt av stora hjordar. Rasen används också till viss del för jakt av bland annat älg. På grund av sin förträffliga inlärningsförmåga så används buhunden numera också för andra syften. Allt fler buhundar utmärker sig i olika discipliner som lydnad och agility. I England används de också som ledarhundar och narkotikahundar – vilket visar på rasens mångsidighet och potential.

En norsk buhund är en bra, vänlig familjehund och är vanligtvis godmodig och lojal. Buhunden är mycket aktiv och behöver mycket motion och stimulering. Om inte buhunden får sin dagliga dos av utmaningar och aktivering kommer den att låta dig veta det – vilket sannolikt är anledningen till myten att den är en "skällig" hund. Hur som helst, en nöjd buhund är oftast en lugn och hängiven hund.

Källa: Norske Hunderaser av John Unsgård, utgiven av Norsk Kennel Klub 2015.

Kommentar: Till vänster: hund född 1934. Till höger: hund född 2013. Rasen har bibehållit sin typ genom åren.

NORSK BUHUND

Grupp 5
FCI-nummer 237
Originalstandard 1997-09-18
SKKs Standardkommitté 1999-04-14

Ursprungsland/ hemland

Norge

Användningsområde

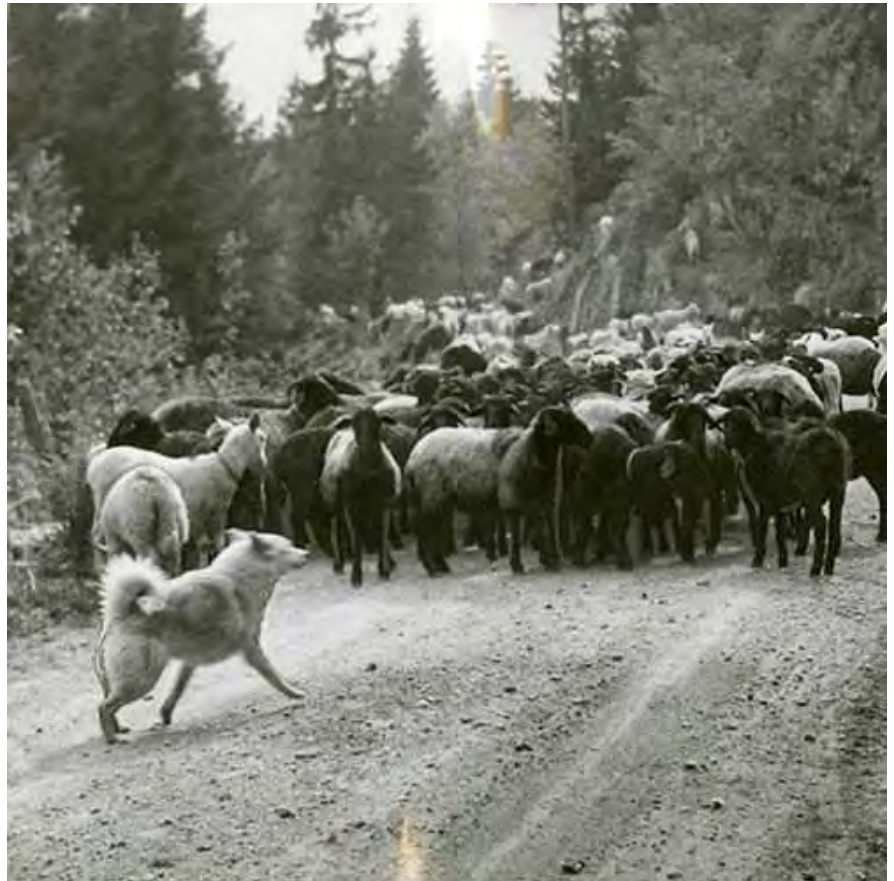
Gårdshund och vallhund

FCI-klassifikation

Grupp5, sektion 3

Bakgrund/ändamål

Norsk buhund (bu = gård) har anor långt tillbaka i tiden. Fynd i norska vikingagravar visar att spets hundar varit vanliga på gårdarna. Dessa hundar har varit vakt- och gårdshundar och då fårskötseln började etablera sig som en del av jordbruket, kom buhunden att användas även som fårvallare. Den var mycket lämplig till det eftersom den är aktiv, alert och tålig. Rasen har haft sin största utbredning i Norge, men efterhand har de övriga nordiska grannländerna kommit att intressera sig för rasen, liksom England, där den rönt ett stort intresse. Norsk buhund används fortfarande som gårds- och vallhund.

Anteckningar:

Helhetsintryck

Norsk buhund är en knappt medelstor, kvadratisk byggd spetshund med upprättstående, spetsiga öron och ett alert, frimodigt uttryck.

Svansen bärs tätt ringlad över ryggen.

Uppförande/karaktär

Norsk buhund skall vara djärv och energisk med vänligt sinnelag

Rasklubbens kommentar:

*Goda representanter för rasen!
Två hanar till vänster och två tikar till höger som exemplifierar rasstandard.*

Anteckningar:

.....

.....

.....

.....

Huvud

Huvudet skall vara proportionerligt och inte för tungt. Det skall vara torrt och kilformat. Könsprägeln skall vara tydlig.

Skallparti

Hjässan skall vara nästan flat och partiet under ögonen utfyllt. Skall- och nosparti skall vara parallella.

Stop

Stopet skall vara tydligt, men inte alltför markerat.

Nosparti

Nospartiet skall vara ungefär lika långt som skallpartiet och varken för snipigt eller för grovt. Nosryggen skall vara rak.

Nostryffel

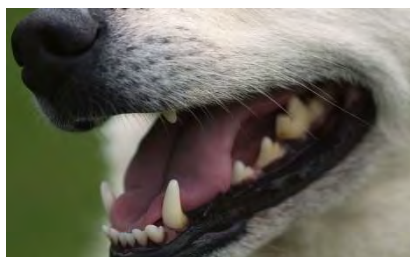
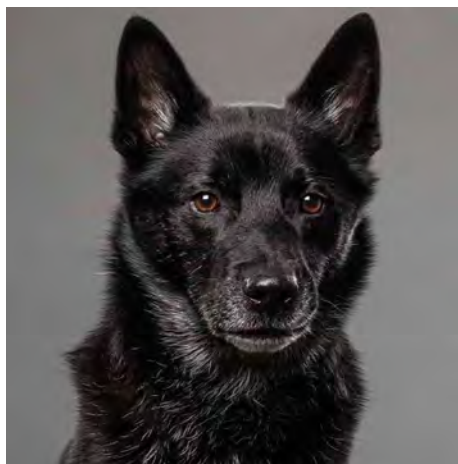
Nostryffeln skall vara svart.

Läppar

Läpparna skall vara torra och åtliggande. De skall vara svartpigmenterade.

Käkar/tänder

Fulltaligt saxbett.

Rasclubbens kommentar:

Två hanar till vänster och två tikar till höger med korrekt huvud. Könsprägeln är tydlig.

Tik

Anteckningar:

Ögon

Ögonen skall vara ovala. De skall vara så mörka som möjligt och ha svarta ögonlockskanter.

Öron

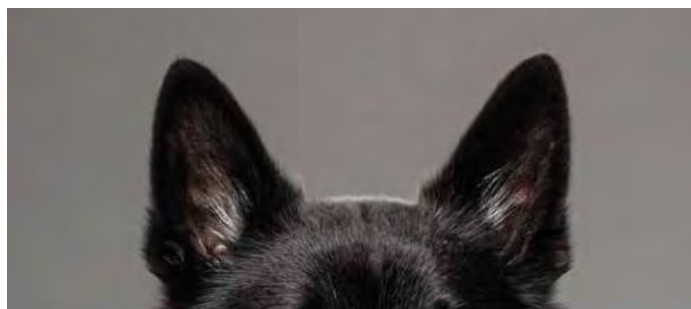
Öronen skall vara medelstora, spetsiga och bäras stramt upprättstående.

Rasclubbens kommentar:

Bilderna visar ögon och öron som motsvarar rasstandardens.

På en svart hund kan ögonen upplevas som ljusare än på en ljus hund.

Anteckningar:

.....

.....

.....

.....

Hals

Halsen skall vara medellång, torr och kraftig med stolt resning.

Kropp

Överlinje

Rygg och länd skall vara plana.

Rygg

Ryggen skall vara kort och stark.

Kors

Korset skall vara så svagt sluttande som möjligt.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara djup med väl välvda revben.

Svans

Svansen skall vara högt ansatt. Den skall bäras tätt ringlad över ryggens mittlinje, inte för mycket åt sidan.

Stolt resning på halsen.

Djup bröstkorg och så svagt sluttande kors som möjligt.

Kort, stark rygg och rak överlinje.

Svansen ska vara högt ansatt och bäras ringlad över ryggens mittlinje.

Rasklubbens kommentar:

Det är en naturlig variation bland annat när det gäller pälsens längd och färg, vita teckningar, svansens längd och rullning etc.

Anteckningar:

Extremiteter

Framställ

Frambenen skall vara torra med kraftig benstomme.

Skulderblad

Skulderbladen skall vara måttligt snedställda.

Armbåge

Armbågarna skall ligga väl an mot bröstkorgen.

Underarm

Underarmarna skall vara raka.

Mellanhand

Mellanhänderna skall från sidan sedda vara lätt vinklade.

Framtassar

Tassarna skall vara ovala och tätt slutna.

Anteckningar:

Bakställ

Bakbenen skall vara normalt vinklade för spetshundtypen.

Lår

Låren skall, liksom underbenen, vara kraftiga och muskulösa.

Baktassar

Se framtassar.

Rasklubbens kommentar:

Den norska buhunden kan vara utan sporrar bak, med enkelsporrar eller dubbelsporrar. Sporrar nämns inte i rasstandardens och skall därför inte heller påverka bedömningen.

Normalt vinklade bakben och ovala, täta baktassar.

Anteckningar:

Rörelser

Rörelserna skall vara effektiva och parallella med gott påskjut.

Under rörelse skall rygglinjen vara fast.

Anteckningar:

Päls

Pälsen skall bestå av tät, rakt, styvt och väl åtliggande täckhår och tät, mjuk underull. Pälsen skall vara förhållandevis kort på huvudet och benens framsidor, längre på nacke, hals, bröst och lårens baksidor (byxor) samt på svansen.

Färg

FAWN: Från helt ljus till mera rödgult, med eller utan svarta hårspetsar, men inte med så mycket svärta att det påverkar grundfärgen.

Mask är tillåten. En ren och klar färg är önskvärd. Så lite vitt som möjligt.

SVART: Helst enfärgat svart (utan för mycket brunton). Så lite vitt som möjligt.

Rasclubbens kommentar:

När det gäller vita teckningar bör man se på detta på samma sätt både för gula och svarta hundar.

Rasstandarden har inga mått på hur mycket vitt som är acceptabelt. Tumregeln bör vara så lite vitt som möjligt var det än sitter.

Äldre hundar kan bli grå i pälsen och en sommarpäls på en svart hund kan vara solbränd och därmed ge ett brunt intryck.

Det är en naturlig variation bland annat när det gäller pälsens längd och färg, vita teckningar, svansens längd och rullning etc.

Anteckningar:

.....

.....

.....

.....

Storlek/vikt

Mankhöjd

Hane

43-47 cm

Tik

41-45 cm

Hane

Tik

Rasklubben kommentar:

Rasstandarden är mycket precis på vilken mankhöjd som gäller. Därför är det viktigt att mäta hunden vid misstanke att den är för stor eller för liten.

Till de diskvalificerande felen räknas att hunden är mer än 1 cm under eller 2 cm över de i standarden angivna mankhöjdsmått.

Anteckningar:

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

- Finlemmad eller alltför grov
- Bristande ädelhet
- Överbyggd
- Korta, trippande steg; framben som korsas under rörelse
- Nervositet
- Lever- eller rosafärgad nostryffel
- Ljusa ögon
- Utstående ögon
- Tångbett
- Dåligt ringlad svans; hängande svans. Fana på svansen
- Vågig eller för lång päls

Diskvalificerande fel

- Ej uppstående öron
- Över- eller underbett
- Annan pälsfärg än de i standarden angivna
- Mer än 1 cm under eller 2 cm över de i standarden angivna mankhöjdsmått

Nota Bene

Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Felaktig knä- och bakkensvinkel.

Ljusa ögon.

Överbyggd, notera raka vinklar.

Svansar som är lågt ansatta och felringlade.

Stora kontraster i färgen.

Anteckningar:

Hundar att ha på
näthinnan.

Anteckningar:

.....

.....

.....

.....

Buhunden – en
mångsidig familjehund.

Anteckningar:

.....

.....

.....

.....

Tack för er uppmärksamhet!

